

คุณลักษณะที่เป็นจริงและคาดหวังของนักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ACTUAL AND EXPECTED CHARACTERISTICS OF STUDENTS

IN SOCIAL SCIENCES DEPARTMENT,

FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES,

PHRANAKHON SI AYUTTHAYA RAJABHAT UNIVERSITY

ชิดชัย สนั่นเสียง* | CHIDCHAI SANANSEANG

ABSTRACT

The purposes of this research are to study: 1) actual characteristics of students in the Social Sciences Department of the Faculty of Humanities and Social Sciences in Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University; 2) expected characteristics of the students; and 3) prioritization of needs for developing characteristics of the students. The 210 subjects have been selected by purposive sampling from the students of the Social Sciences Department, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. The instrument used is a five-point-scale questionnaire. The statistical tools used for data analysis are mean, standard deviation, and Modified Priority Needs Index.

* อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

The results are as follows:

1) Overall, the actual characteristics of the students of the Social Sciences Department have been found to be at a high level in 6 aspects ranked from highest to lowest as follows: university identity; knowledge; interpersonal skills and responsibilities; morality and ethics; cognitive skills; and numerical, communicative, and Information Technology skills.

2) Overall, the expected characteristics of the students of the Social Sciences Department have been found to be at a high level in 6 aspects ranked from highest to lowest as follows: university identity; numerical, communicative, and Information Technology skills; knowledge; interpersonal skills and responsibilities; cognitive skills; and morality and ethics.

3) The prioritized characteristics that the students of the Social Sciences Department need for development have been ranked from highest to lowest as follows: numerical, communicative, and Information Technology skills; cognitive skills; interpersonal skills and responsibilities; morality and ethics; university identity; and knowledge.

Keywords : characteristics, actuality, student expectation

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงของนักศึกษา 2) ศึกษาคุณลักษณะที่คาดหวังของนักศึกษา และ 3) ศึกษาการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษา ภาควิชาสังคมศาสตร์ จำนวน 210 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้

ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยวิธี $PNI_{modified}$

ผลการวิจัยพบว่า

1) นักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ มีคุณลักษณะที่เป็นจริง ภาพรวม 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าสูงสุด คือ ด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย รองลงมาคือ ด้านความรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2) นักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ มีคุณลักษณะที่คาดหวังภาพรวม 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าสูงสุด คือ ด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย รองลงมาคือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะทางปัญญาและด้านคุณธรรมจริยธรรม

3) นักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยและด้านความรู้

คำสำคัญ : คุณลักษณะ ความเป็นจริง ความคาดหวังของนักศึกษา

บทนำ

การศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนา ส่งเสริม ปลุกฝัง แนวความคิด ความรู้ให้กับพลเมืองและ สังคมโดยรวมของทุกประเทศ ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นตัวแปร ของความสามารถในการแข่งขันระยะยาว (Long Term Competitiveness) การออกแบบ การศึกษาจึงเป็นข้อต่อความสำคัญของการพัฒนาประเทศในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ และสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2557:1)สำหรับประเทศไทยให้ ความสำคัญของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อ พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และ มาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาส เสมอกันในการรับ การศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่ เก็บค่าใช้จ่าย ตลอดจนมาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่ต่อเนื่องจากการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาคนเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจและการเป็นสมาชิกที่ดีและเป็นผู้นำของ สังคม รวมทั้งการพัฒนาการดำเนินชีวิตของตนเอง เพื่อการดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข (กาญจนา วัฒนสุนทร และคณะ 2554: 2) เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้ง ด้านวิธีการและวิชาชีพขั้นสูง เพื่อเป็นพลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ การจัดการ การศึกษาระดับอุดมศึกษาได้มีการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษาในรอบแรก ส่งผลให้ สถาบันการศึกษาต่าง ๆ เกิดการปรับปรุงหลักสูตรและปรับเปลี่ยนวิชาการสอนเพื่อ พัฒนานักศึกษาให้มีความสามารถในการแก้ปัญหา และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมมากขึ้น อีกทั้งยังมีการยกระดับของสถาบันราชภัฏและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็น มหาวิทยาลัย ส่งเสริมการดำเนินการสอนของวิทยาลัยชุมชน รวมทั้งให้อิสระในการ ดำเนินการแก่สถาบันอุดมศึกษามากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้สถาบันอุดมศึกษา เกิดการขยายตัวอย่างกว้างขวาง ประชาชนมีโอกาสดำเนินการระดับอุดมศึกษามากขึ้น

และมีทางเลือกที่หลากหลายเพิ่มขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพตามมา สังคมถามว่า เชื่อมมันได้อย่างไรว่า บัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ได้ผลิตออกไปมีคุณภาพได้มาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2552: 10-15)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะเป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษา จึงได้ดำเนินงานโครงการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications framework For Higher Education, : TQF : HED) เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและเพื่อเป็นการประกันคุณภาพของบัณฑิต ในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชา รวมทั้งเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการจัดทำหลักสูตรมาตรฐานด้านต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงออกประกาศเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่ง พ.ศ. 2552 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษา โดยคุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด และต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้านคือ 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) 2. ด้านความรู้ (Knowledge) 3. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive skills) 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal skills and Responsibility) และ 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology skills) (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2552) เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้นำไปใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย 2 ภาควิชา คือ ภาควิชา

มนุษยศาสตร์ และภาควิชาสังคมศาสตร์ มีสาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอน และต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรใหม่ขึ้นมาใช้ในปี 2554 และ 2555 สำหรับภาควิชาสังคมศาสตร์มีหลักสูตรที่ต้องปรับปรุงและพัฒนา คือ หลักสูตรวิชาการพัฒนาชุมชน หลักสูตรวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรวิชานิติศาสตร์ และหลักสูตรวิชานิติศาสตร์ที่ต้องนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มาใช้เป็นครั้งแรก ในการจัดทำหลักสูตร นักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรดังกล่าวเมื่อจบการศึกษานักศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา 5 ด้าน ดังกล่าวแล้ว และยังต้องมีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จากการจัดการเรียนการสอนมาเป็นระยะเวลา 2 ปี ยังไม่มีใครศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มีเพียงแต่การติดตามคุณลักษณะของบัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต จึงทำให้ผู้วิจัยพิจารณาถึงความสำคัญในการทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่เป็นจริงและคาดหวังของนักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อจะได้นำข้อมูลคุณลักษณะของนักศึกษาตามผลการเรียนรู้ไปสู่การวางแผนปรับปรุงและกำหนดนโยบายให้ภาควิชาสังคมศาสตร์ไปดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษาแห่งชาติก่อนสำเร็จการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงของนักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่คาดหวังของนักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อศึกษาการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย คุณลักษณะของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) พ.ศ. 2552 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีคุณลักษณะ 5 ด้าน คือ 1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม (Ethics and Moral) 2. ด้านความรู้ (Knowledge) 3. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive skills) 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal skills and Responsibility) และ 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology skills) ตลอดจนมาตรฐานหลักสูตร (มคอ.2) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 ภาควิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ และสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยประกอบด้วย บัณฑิตเป็นคนดี ใฝ่เรียนรู้ มีวินัย จิตให้บริการ

การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษา โดยใช้วิธีการ $PNI_{modified}$

2. ด้านกลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ ปี 2556 – ปี 2557 จำนวน 928 คน

3. ด้านระยะเวลาการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือน เมษายน 2558 ถึงเดือน มกราคม 2559

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย 1. คุณลักษณะที่เป็นจริงและคาดหวังของนักศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2552 ร่วมกับมาตรฐานหลักสูตร มคอ. 2 หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศาสตร์ 4 สาขาวิชา ตลอดจนอัต

ลักษณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา กับการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะของโดยวิธีการของ $PNI_{modified}$ สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรที่ศึกษา

1. คุณลักษณะที่เป็นจริงและคาดหวังของนักศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน
 - 1.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม
 - 1.2 ด้านความรู้
 - 1.3 ด้านทักษะทางปัญญา
 - 1.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
 - 1.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 1.6 ด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย
2. การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำนวน 210 คน โดยใช้การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และ มคอ.2 มาตรฐานหลักสูตรภาควิชาสังคมศาสตร์และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย แล้วนำไปหาค่าความตรง (Validity) ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.60–1.00 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าความสัมพันธ์ ด้วยวิธีการของคอนบราค (Contract's Alpha coefficient) ได้เท่ากับ 0.87

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาโดยใช้วิธีการ PNI_{modified}

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คุณลักษณะที่เป็นจริง และคาดหวังของนักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่เป็นจริงและคาดหวังของนักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

คุณลักษณะของนักศึกษา	ระดับที่เป็นจริง			ระดับที่คาดหวัง		
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	3.85	0.78	มาก	4.35	0.72	มาก
2. ด้านความรู้	3.93	0.74	มาก	4.41	0.71	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.82	0.72	มาก	4.35	0.69	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	3.88	0.75	มาก	4.39	0.72	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี	3.79	0.81	มาก	4.41	0.70	มาก
6. ด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	3.98	0.71	มาก	4.48	0.72	มาก
รวมเฉลี่ย	3.98	0.75	มาก	4.40	0.71	มาก

จากตาราง 1 พบว่า นักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ มีคุณลักษณะที่เป็นจริงภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับค่าสูงสุดคือ ด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ($\bar{x}=3.98$) รองลงมาคือ ด้าน

ความรู้ ($\bar{x}=3.93$) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{x}=3.88$) ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x}=3.85$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{x}=3.82$) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x}=3.79$)

นักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ มีคุณลักษณะที่คาดหวังภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าสูงสุด คือ ด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ($\bar{x}=4.48$) รองลงมาคือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x}=4.41$) ด้านความรู้ ($\bar{x}=4.41$) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{x}=4.58$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{x}=4.35$) และด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x}=4.35$)

โดยสรุปนักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ มีคุณลักษณะที่คาดหวัง ($\bar{x}=4.40$) สูงกว่าคุณลักษณะที่เป็นจริง ($\bar{x}=3.98$) ทุกรายด้าน

2. การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษา ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 6 ด้าน ด้วยวิธีการ PNI_{modified} ดังตาราง 2

ตาราง 2 ความต้องการจำเป็นกำหนดโดยวิธี PNI_{modified} ของนักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์

คุณลักษณะของนักศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	(I-D)	(I-D)/D	ลำดับที่
	คุณลักษณะที่คาดหวัง (I)	คุณลักษณะที่เป็นจริง (D)			
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.35	3.85	0.50	0.129	4
2. ด้านความรู้	4.41	3.93	0.48	0.122	6
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.35	3.82	0.53	0.138	2
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.39	3.88	0.51	0.131	3

คุณลักษณะของนักศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	(I-D)	(I-D)/D	ลำดับ ที่
	คุณลักษณะที่ คาดหวัง (I)	คุณลักษณะที่ เป็นจริง (D)			
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี	4.41	3.79	0.62	0.163	1
6. ด้านอัตลักษณ์ของ มหาวิทยาลัย	4.48	3.98	0.50	0.125	5

จากตาราง 2 พบว่านักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย และด้านความรู้ เป็นอันดับสุดท้าย

สรุปผลการวิจัย

1. นักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์มีคุณลักษณะที่เป็นจริง ภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าสูงสุดคือ ด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย รองลงมาคือ ด้านความรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. นักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ มีคุณลักษณะที่คาดหวัง ภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าสูงสุด คือ ด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย รองลงมาคือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านคุณธรรมจริยธรรม

3. นักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย และด้านความรู้ เป็นอันดับสุดท้าย

ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรมจริยธรรมด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย และด้านความรู้ เป็นอันดับสุดท้าย

อภิปรายผลการวิจัย

1. นักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ มีคุณลักษณะที่เป็นจริงภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าสูงสุดคือ ด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย รองลงมาคือด้านความรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทิดา สงวนสังข์ มณฑาทิพย์ สุรินทร์อาภรณ์ และศศิมา พิงโพธิ์ทอง (2554 : 49-51) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิภาพรวม 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าสูงสุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรปรับปรุงใหม่ ภาควิชาสังคมศาสตร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมาต้องกำหนดการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งทำให้ทุกหลักสูตรต้องพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานทั้ง 5 ด้าน ให้ได้คุณภาพของบัณฑิตตามลักษณะดังกล่าวที่หลักสูตรสาขาวิชาต้องมีการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาให้ได้มากที่สุดเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงาน ความต้องการของสังคม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ

2. นักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ มีคุณลักษณะที่คาดหวัง ภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าสูงสุดคือ ด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย รองลงมาคือด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้าน

ความรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ที่ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ และเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข จึงทำให้นักศึกษาสามารถคาดหวังคุณลักษณะด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเป็นสิ่งที่สร้างให้นักศึกษามีคุณลักษณะเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขซึ่งเป็นคุณลักษณะของคนไทยในสังคมไทยตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

3. นักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรมจริยธรรมด้านความรู้ และด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาระดับบุคคลสำหรับคนไทยเพื่อเตรียมพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 โดยเน้นทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21 St Century skills) เป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาศักยภาพของคนไทยโดยมีทักษะที่สำคัญอันดับแรกได้แก่ ทักษะการคิดและสังเคราะห์ อันดับที่ 2 คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยีในประโยชน์เชิงข้อมูลและการสื่อสารและอันดับที่ 3 คือ ทักษะการปฏิสัมพันธ์ และการอยู่ร่วมกันในสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2557: 88) และยังสอดคล้องกับยุคข้อมูลข่าวสารการใช้เทคโนโลยี (Digital age) ซึ่งสังคมปัจจุบันมีความจำเป็นในการเรียนรู้ การค้นหาข้อมูล และการสื่อสารจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์ทางการสื่อสารกับบุคคลอื่นด้วยภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานการณ์จัดการเรียนการสอน หรือ การจัดการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันมีความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าหาข้อมูลและการติดต่อสื่อสารเป็นสำคัญ จึงเกิดความจำเป็นที่ต้องพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นอันดับแรกที่ต้องพัฒนามากที่สุด เพราะทักษะดังกล่าวถือเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ ในอนาคต เพื่อใช้ในการค้นคว้าหาความรู้/องค์ความรู้เพื่อการศึกษาต่อและการประกอบ

อาชีพ ตลอดจนการดำรงชีวิตและสามารถติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมตลอดไปและสามารถคิด สังเคราะห์ข้อมูลให้เป็นระบบ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ มีการจัดลำดับความ ต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นอันดับแรกนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. นักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ ต้องตระหนักและให้ความสำคัญต่อ คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ โดยการมุ่งศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารและต้องสามารถสื่อสารทั้ง ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ตลอดจนมีทักษะ/ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อค้นคว้าหาองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ เพื่อนำความรู้ไปดำเนินชีวิต โดยต้อง ใฝ่หาความรู้ทั้งภายในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียนด้วยการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อ การค้นคว้าหาความรู้ต่อการดำรงชีวิต

2. อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ ในภาควิชาสังคมศาสตร์ ต้องพัฒนา นักศึกษาให้มีผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้น โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาค้นคว้าหา ความรู้จากเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยตนเอง และการจัดกิจกรรมการเสนอรายงานและ การค้นคว้าด้วยเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์ในทุกรายวิชา และต้องกำหนดให้นักศึกษา สามารถสื่อสาร/นำเสนอเป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้

3. ภาควิชาสังคมศาสตร์ ต้องกำหนดให้สาขาวิชาต่าง ๆ จัดทำหลักสูตรปรับปรุง ต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณลักษณะ ด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไว้ในทุกรายวิชาหรือให้ มีรายวิชาเรียนรู้ทางเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น หรือการจัดกิจกรรมอบรมการใช้เทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีคุณลักษณะดังกล่าวเพิ่มขึ้น

4. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ควรนำผลการวิจัยดังกล่าวไปกำหนดนโยบายการพัฒนาการศึกษา โดยการวางแผนการจัดกิจกรรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร โดยเฉพาะนอกหลักสูตรเป็นการเสริมให้นักศึกษามีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยอาจจัดการอบรมหลักสูตรการใช้เทคโนโลยีเป็นระยะ ๆ และจัดการอบรมภาษาเพื่อการสื่อสารแต่ละระดับ เพื่อให้ นักศึกษามีเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้และการสื่อสารได้อย่างดี และผู้เข้ารับการอบรมจะได้ประกาศนียบัตรแสดงถึงศักยภาพการใช้เทคโนโลยีและภาษาเพื่อการสื่อสาร

5. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ควรจัดหาทรัพยากรทางการศึกษา ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยให้พอเพียงกับจำนวนนักศึกษา เช่น คอมพิวเตอร์ โปรแกรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การติดตั้งระบบเครือข่ายไร้สาย (WIFI) ให้ทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัย เพื่อให้ นักศึกษาได้เข้าถึงข้อมูลได้ทุกพื้นที่ และจัดหาโปรแกรมการสื่อสารภาษาต่าง ๆ ในอาเซียนและสากล ให้ นักศึกษาได้เรียนรู้ หรือฝึกฝนพัฒนาด้วยตนเอง หรืออาจเพิ่มหน่วยกิตการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ, ภาษาต่างประเทศ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้นอาจเป็นรายวิชาบังคับ หรือรายวิชาเลือกเสรี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของนักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

2. ควรเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาตามความคิดเห็นของนักศึกษา, อาจารย์ และผู้ใช้บัณฑิต ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

3. การศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

เอกสารอ้างอิง

- ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2554). CC,PR กรอบใหม่ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
_____. (2554). กลยุทธ์การสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุนิศา สงวนสัจ มณฑาทิพย์ สุรินทร์อาภรณ์ และศศิมา พึ่งโพธิ์ทอง (2554). รายงาน
การวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
พ.ศ. 2545 ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 ของวิทยาลัยพยาบาล
ราชชนนีชยันนาท.(เอกสารโรเนียว)
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552). รายงานผลการวิจัย เรื่อง ภาพการศึกษาไทย
ในอนาคต 10-20 ปี. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดีการพิมพ์.
_____. (2557). รายงานผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับ
การเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดีการพิมพ์
- Mishra, Punya and Kerelulik, Kristen. (2012). What 21 st Century Learning, A Resiew
and a Syntheses (online) Availible from
[http://www.punya.edu.msu.edu/publications/21st Century
knowledge_PM-KK.pdf](http://www.punya.edu.msu.edu/publications/21st%20Century%20knowledge_PM-KK.pdf) C November 18.
- North Central Regional Laboratory & Metiri Group. En Gauge 21 st Century
skills : Literacy in The Digital Age Chicago : North Central Regional
Educational Laboratory.